

Državni zbor
Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo
Šubičeva ulica 4
p. p. 636
SI-1102 Ljubljana

Ljubljana, 1. marec 2023

ZADEVA: Predlog dopolnitev Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti (ZSDV-A)

Spoštovani,

v skladu s sklicem 9. redne seje Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, 060-48/23-0002/0001 vam pošiljamo predlog dopolnitev Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti (ZSDV-A).

Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo (NVO-VID)¹ zagovarja kakovostno življenje v informacijski družbi in opolnomočenje ljudi s pomočjo digitalnih tehnologij. Mreža NVO-VID povezuje 26 društev, zvez društev, zasebnih zavodov, fundacij in socialnih podjetij, od katerih jih ima 6 status nevladne organizacije v javnem interesu na področju razvoja informacijske družbe². NVO-VID deluje kot projekt nacionalne vsebinske mreže nevladnih organizacij na področju digitalne preobrazbe in kot subjekt podpornega okolja v skladu v 3. odstavkom 24. člena Zakona o nevladni organizacijah.

Delovna skupina za izobraževanje v digitalni družbi pri Mreži NVO-VID je pripravila predlog dopolnitev Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti (ZSDV-A), katerega obravnava Državni zbor po skrajšanem postopku.

Delovna skupina pozdravlja predlagane rešitve v noveli zakona, ki se nanašajo na podeljevanje subvencij za izvedbo projektov vsebinskih mrež nevladnih organizacij na področju uporabe in razvoja digitalnih tehnologij in digitalnih kompetenc ter vzpostavitev mehanizma za zagotavljanje dostopa do računalniške opreme za prebivalce s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji.

Hkrati zagovarjamo stališče, da je potrebno v novelo zakona vključiti tudi dvig kompetenc državljske in medijske pismenosti v povezavi z digitalnimi tehnologijami, podelitev subvencij za nakup računalniške opreme za nevladne organizacije s statusom v javnem interesu ter navedbo

1 Dostopno prek <https://www.informacijska-druzba.org>.

2 Dostopno prek <https://www.informacijska-druzba.org/clanice/>.

minimalnega trajanja javne razprave od 30 do 60 dni o strateških dokumentih in akcijskih načrtih, ki se nanašajo na digitalno vključenost.

Z lepimi pozdravi,

Katja K. Ošljak, Zavod Vsak
predsedujoča Delovni skupini za izobraževanje v digitalni družbi pri mreži NVO-VID

Za Mrežo NVO-VID

mag. Simon Delakorda
Koordinator zagovorništva in mreženja
Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo
simon.delakorda@inepa.si
041 365 529

Predlogi dopolnitev Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti (ZSDV-A)

2. člen zakona (namen in cilji zakona)

Predlagamo, da se besedilo člena dopolni z novim, 8. odstavkom tako, bo med cilje zakona vključen tudi dvig kompetenc državljanske pismenosti in medijske pismenosti. Predlog novega, 8. odstavka, se tako glasi: »***dvig kompetenc državljanske in medijske pismenosti v povezavi z digitalnimi tehnologijami.***«

Obrazložitev: Kompetence državljanske pismenosti v povezavi z digitalnimi tehnologijami so kompetence, ki spodbujajo aktivno državljanstvo, sposobnost kritičnega izražanja ter izkoriščanja medijev za angažirano, odgovorno in aktivno vključevanje v digitalno družbo ter temeljijo na medijski pismenosti. Kompetence medijske pismenosti v povezavi z digitalnimi tehnologijami omogočajo dostopanje do informacij, analiziranje, vrednotenje, izražanje in ustvarjanje vsebin na različnih platformah ter razumevanje strukture in delovanja digitalnega medijskega sistema.

6. člen novele oz. 14. člen zakona (subvencije za dvig digitalnih kompetenc)

Predlagamo dopolnitev 1. odstavka z dodatno, peto alinejo, da lahko pristojni organ dodeli subvencije za dvig kakovosti izvedbe javno veljavnih izobraževalnih in študijskih programov od predšolske do vključno visokošolske ravni vzgoje in izobraževanja, drugih javno veljavnih programov ter neformalnih izobraževalnih programov tudi za dvig kompetenc državljanske in medijske pismenosti v povezavi z digitalnimi tehnologijami. Dopolnjen 1. odstavek 14. člena se tako glasi: »- ***dvig kompetenc državljanske in medijske pismenosti v povezavi z digitalnimi tehnologijami.***«

Obrazložitev: Dopolnitev se nanaša na izvedbo predlaganega cilja iz 2. člena zakona. Dodelitev subvencije za dvig kakovosti različnih izobraževalnih programov, med katerimi bodo tudi programi za kompetence državljanske in medijske pismenosti v povezavi z digitalnimi tehnologijami, bo prispevalo k boljšemu razumevanju digitalnega medijskega sistema in spletnih platform ter okrepljenemu aktivnemu državljanstvu v digitalni družbi med ciljnim skupinami zakona.

6. člen novele oz. 14. člen (subvencije za dvig digitalnih kompetenc)

Predlagamo dopolnitev 6. odstavka tako, da so med upravičenci za subvencije za nakup računalniške opreme nevladne organizacije s statusom v javnem interesu. Dopolnjen 6. odstavek 14. člena se tako glasi: *»Za nakup računalniške opreme lahko pristojni organ podeli subvencije nevladnim organizacijam, namenjenim združevanju starejših, spodbujanju medgeneracijskega sodelovanja, vseživljenjskega učenja in podarjanju obnovljene računalniške opreme, invalidskim organizacijam, **nevladnim organizacijam s statusom delovanja v javnem interesu** ter reprezentativnim socialnim partnerjem na ravni države.«*

Obrazložitev: Nevladne organizacije s statusom delovanja v javnem interesu presegajo interese njenih ustanoviteljev oziroma njenih članov in so splošno koristne (1. odstavek 6. člena ZNOrg). Med najpogosteje izpostavljenimi potrebami nevladnih organizacij na delavnici »Digitalizacija nevladnega sektorja« (<https://www.informacijska-druzba.org/2021/06/15/zaključki-delavnica-digitalizacija-nevladnega-sektorja/>) je bilo izpostavljeno pomanjkanje sredstev za nakup in vzdrževanje računalniške opreme in programov. Subvencije za nakup računalniške opreme bodo pomagale nevladnim organizacijam, ki delujejo v javnem interesu, lažje izvajanje njihovega poslanstva. Dopolnitev bo tudi prispevala k večji prepoznavnosti in pomenu statusa delovanja NVO v javnem interesu.

16. člen (sooblikovanje politik resornih ministrstev)

Predlagamo dopolnitev 16. člena tako, da bo priprava politike s področja spodbujanja digitalne vključenosti potekala v dialogu s strokovno in zainteresirani javnostjo. Nov, 4. odstavek 16. člena se tako glasi: *»**Strokovni in drugim zainteresiranim javnostim se omogoči od 30 do 60 dnevna javna razprava o strateških dokumentih in akcijskih načrtih, ki se nanašajo na digitalno vključenost.**«*

Obrazložitev: Resolucija o normativni dejavnosti opredeljuje minimalno priporočilo za sodelovanje javnosti pri pripravi predpisov, ki naj traja praviloma od 30 do 60 dni. Izjema so predlogi predpisov, pri katerih sodelovanje po naravi stvari ni mogoče (na primer: nujni postopki, državni proračun). Resolucija se nanaša na pripravo pravnih predpisov (zakonodajo oz. pravni red), ne pa tudi na pripravo strateških dokumentov (strategij) in akcijskih načrtov, ki so del politične agende. Enako velja za Uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna ter Poslovnik vlade RS. Gre za normativno praznino, ki ne ureja minimalnega roka

trajanja za javno razpravo o strateških dokumentih in akcijskih načrtih. V praksi se je tako zgodilo, da je ministrstvo omejilo javno razpravo o strateškem dokumentu na 14 dni (npr. javna razprava o Strategiji Digitalna Slovenija 2030). Predlagana dopolnitev bo pripomogla k sistemski urediti sodelovanja javnosti pri pripravi strateških dokumentov in akcijskih načrtov na področju digitalne preobrazbe.